Lietas arhīva Nr. CA-0053-24/10
ECLI:LV:KUAT:2024:0527.C29511618.12.S
Lieta Nr. C29511618

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2024. gada 27. maijā

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis Iļja Grigorjevs,
tiesneses Judīte Mauliņa un Linda Vēbere,
ar tiesas sēdes sekretāri Evitu Mazo,
piedaloties prasītājas pārstāvei /pers. B/, atbildētājas pārstāvei zvērinātai advokātei Brigitai Stenclavai,
atklātā tiesas sēdē, izmantojot *Cisco Webex Meeting* platformu, izskatīja civillietu akciju sabiedrības "RĪGAS ELEKTROMAŠĪNBŪVES RŪPNĪCA" prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "STIKLA SERVISS" par parāda piedziņu ar trešo personu SIA "RER-Terminmāls" sakarā ar atbildētājas apelācijas sūdzību par Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 4. septembra spriedumu

Aprakstošā daļa

[1] Akciju sabiedrība (turpmāk – AS) "RĪGAS ELEKTROMAŠĪNBŪVES RŪPNĪCA" cēlusi tiesā prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) "STKLA SERVISS", atbilstoši prasības precizējumiem, lūdzot piedzīt no atbildētājas parādu 14 750,23 EUR. Prasība pamatota ar šādiem faktiem un argumentiem.

[1.1] 2011. gada 24. novembrī (ar vēlākiem grozījumiem) starp prasītāju kā iznomātāju un atbildētāju kā nomnieci noslēgts prasītājai piederošās telpas un aprīkojuma, kas atrodas /adrese 1/ un /adrese 2/, Nomas līgums.

SIA "RER-Terminmāls" 2016. gada 16. augustā ieguvusi īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese 1/ un 2016. gada 24. augustā – uz nekustamo īpašumu /adrese 2/ (turpmāk abi kopā – Nekustamie īpašumi).

[1.2] Nomas līgums nebija nostiprināts zemesgrāmatā, līdz ar to tas ir izbeidzies pats no sevis, kad 2016. gada 16. augustā un 2016. gada 24. augustā iznomātājam beidzās īpašuma tiesības uz nomas priekšmetu.

Izbeidzoties līgumam, atbildētājai bija pienākums atbrīvot nomas objektu, nodot to prasītājai ar pieņemšanas-nodošanas aktu, bet atbildētāja ignorēja uzaicinājumu slēgt ar jauno īpašnieku nomas līgumu, turpinot to lietot.

[1.3] Atbildētāja nav apmaksājusi prasītājas rēķinus, kas izrakstīti laika posmā no 2016. gada 1. decembra līdz 2017. gada 28. februārim. Uzskata, ka prasītājai nodarīti zaudējumi nesaņemtās nomas maksas veidā par faktisko nomas telpu un aprīkojuma lietošanu, tajā skaitā arī par patērēto elektroenerģiju, no 2016. gada 1. novembra līdz 2017. gada 6. martam, kopā 14 750,23 EUR

[2] Ar Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 4. septembra spriedumu prasība apmierināta. No atbildētājas prasītājas labā piedzīti zaudējumi nomas maksas parāda apmērā 14 493,98 EUR, līgumsods par rēķinu samaksas kavējumu 256,25 EUR un tiesas izdevumi 769,63 EUR. Spriedums pamatots ar šādiem motīviem

[2.1] Tiesa novērtējusi, ka lietā nav strīda, ka 2011. gada 24. novembrī noslēgts Nomas līgums starp prasītāju kā iznomātāju un atbildētāju kā nomnieku ar termiņu līdz 2021. gada 1. decembrim.

Tiesa atzinusi, ka prasītāja līgumā noteiktajā kārtībā brīdinājusi atbildētāju par līguma laušanu, un līgums faktiski lauzts 2017. gada 6. martā.

Prasītāja bija iznomāto telpu īpašniece līdz laikam, kad 2016. gada 16. augustā un 2016. gada 23. augustā, īpašuma tiesības uz nomas priekšmetu Zemesgrāmatā reģistrētas SIA "RER-Terminmāls". Atbildētāja telpas turpināja lietot līdz 2017. gada 10. martam, kad ar telpu pieņemšanas-nodošanas aktu tās tika nodotas SIA "RER-Terminmāls".

[2.2] Starp pusēm strīds ir par to, vai prasītājai kā iznomātājai bija tiesības pieprasīt un saņemt nomas maksu par iznomātajām telpām laikā no 2016. gada 1. novembra līdz 2017. gada 5. martam ieskaitot.

SIA "RER-Terminmāls", kā nomas telpu jaunā īpašniece, jau 2016. gada 30. septembrī aicināja atbildētāju līdz 2016. gada 1. novembrim noslēgt Nomas līgumu ar SIA "RER-Terminmāls" piedāvātajiem noteikumiem vai atbrīvot telpas un nodot aprīkojumu. Līguma izbeigšanas termiņi vairākkārtīgi pagarināti līdz 2017. gada 6. martam. 2016. gada 14. oktobra paziņojumā atbildētājai norādīts, ka pēc iznomāto telpu īpašnieka maiņas, rēķinus izraksta prasītāja un, ka prasītāja SIA "RER-Terminmāls" vietā saņem atbildētājas maksājumus.

[2.3] Tiesa konstatējusi, ka atbildētāja nav samaksājusi nomas maksu, lai gan laikā no 2016. gada augusta līdz pat 2017. gada 10. martam telpas izmantoja, tāpēc, ņemot vērā Civillikuma 1770. un 1779. pantu, ir pamats atzīt, ka prasītājai ir radušies zaudējumi nesaņemto nomas maksājumu apmērā, un tie piedzenami no atbildētājas prasītājas labā.

Atbildētāja cēlusi iebildumus, ka prasītāja nav bijusi nomas telpu īpašniece un, ka rēķini izrakstīti pēc tam, kad prasītāja paziņojusi par līguma laušanu un tāpēc nav tiesīga pieprasīt summas piedziņu. Atbildētāja atzinusi, ka nomas maksu maksājusi SIA "RER-Terminmāls", kas to pārskaitījusi atpakaļ atbildētājai, tādējādi nomas maksas nav samaksāta.

[2.4] Tāpat tiesa novērtējusi, ka Nomas līguma 6.5. punktā puses vienojušās, ka par līgumā noteikto maksājuma kavējumu tiek aprēķināts līgumsods 0,1 % apmērā no laikā nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu. Saskaņā ar Civillikuma 1724. pantu, izbeidzoties galvenajai saistībai, izbeidzas arī pats no sevis tai norunātais līgumsods. Prasītāja, konstatējot, ka atbildētāja nav samaksājusi nomas maksājumus, izrakstījusi 2017. gada 1. februāra rēķinu Nr. 24 par samaksas kavējumu iepriekš izrakstītajiem rēķiniem.

Prasītāja aprēķinājusi un tiesai lūgusi piedzīt līgumsodu mazākā apmērā, nekā norādīts rēķinos, līdz ar to līgumsods piedzenams prasītajā apmērā

256,25 EUR.

[2.5] Ņemot vērā ka SIA "RER-Termināls", kā jaunais telpu ieguvējs, rakstveidā uzteica atbildētājai zemesgrāmatā neierakstīto nomas līgumu, tiesa atzinusi, ka Nomas līgums izbeidzās, ievērojot jaunā ieguvēja noteikto termiņu – 2017. gada 6. martā. Līdz ar to prasītājai bija tiesības izrakstīt rēķinus un pieprasīt nomas maksu no atbildētājas, savukārt atbildētājas pienākums bija apmaksāt rēķinus līdz 2017. gada 6. martam.

Tiesa secinājusi, ka prasītāja pamatoti pieprasa no atbildētājas zaudējumus nesamaksātā nomas maksas parāda un līgumsoda par samaksas kavējumu apmērā.

[3] Apelācijas sūdzību par Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 4. septembra spriedumu iesniegusi atbildētāja, norādot, ka pārsūdz spriedumu pilnībā. Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[3.1] Tiesa nepamatoti atzinusi, ka prasītājai nodarīti zaudējumi saskaņā ar Civillikuma 1770. un 1779. pantu, jo no 2016. gada 16. augusta un 2016. gada 24. augusta nomas telpu īpašnieks ir trešā persona SIA "RER-Termināls", nevis prasītāja.

Nepamatots ir prasītājas apgalvojums, ka ar atbildētājas darbībām tika ierobežota Civillikuma 927. pantā noteiktā prasītājas tiesība iegūt no īpašuma visus iespējamos labumus, jo ar šādām tiesībām apveltīts ir tikai īpašnieks, kas ir SIA "RER-Termināls".

[3.2] Piedzenot zaudējumus nomas maksas parāda apmērā, ko prasītāja prasības pieteikumā neprasīja, tiesa pārkāpusi prasījuma robežas, ko nepieļauj Civilprocesa likuma 192. panta noteikumi.

[3.3] Tiesa nepareizi iztulkojusi un piemērojusi Civillikuma 2174. pantu, no kura izriet, ka pēc nomas priekšmeta atsavināšanas nomniekam rodas saistības tikai pret jauno ieguvēju, kurš var izlemt turpināt nomas attiecības vai izbeigt tās. Līdz ar to atbildētājai nevarēja būt nekādu saistību pret prasītāju kopš brīža, kad tai izbeidzās īpašumtiesības uz nomas telpām. Tādējādi prasītājai nevar rasties zaudējumi par telpām, kuras tai vairs nepieder.

[3.4] Tāpat prasītājai nebija pamata aprēķināt līgumsodu, jo Nomas līguma pastāvēšanas laikā atbildētāja līgumu nebija pārkāpusi.

[4] Ar Kurzemes apgabaltiesas 2021. gada 5. februāra spriedumu prasība noraidīta.

Savukārt ar Senāta 2023. gada 26. oktobra spriedumu Kurzemes apgabaltiesas 2021. gada 5. februāra spriedums atcelts un lieta nodota jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

[5] Tiesas sēdē lietas dalībnieki sniedza šādus paskaidrojumus.

[5.1] Atbildētājas pārstāve uzturēja apelācijas sūdzību uz tajā norādītajiem pamatiem, norādot, ka prasību neatzīst un lūdzot to noraidīt.

Vērsa uzmanību, ka pušu starpā noslēgtais Nomas līgums nebija ierakstīts zemesgrāmatā. Pati prasītāja atzinusi to, ka izsniedza atbildētājai paziņojumu par Nomas līguma izbeigšanu no 2016. gada 30. septembra. Atbildētājai nav un nevar būt nekādu parādu prasītājai, jo nomas tiesiskās attiecības pāriet uz nekustamā īpašuma ieguvēju, kam nomas līgums ir saistošs.

Attiecībā uz Senāta spriedumā šajā lietā norādīto izteica viedokli, ka prasītājas un SIA "RER-Termināls" vienošanās par maksājumu iekasēšanu nav uzskatāmas par cesiju. SIA "RER-Termināls" vienīgi atļāva prasītājai iekasēt nomas maksu savā vārdā. Norādīja, ka atbildētāja veica visus maksājumus SIA "RER-Termināls", līdz ar ko savas saistības ir izpildījusi, neskatoties uz to, ka SIA "RER-Termināls" šos maksājumus ir atgriezusi atbildētājai.

Pati iepriekš norādītā vienošanās nav saistoša atbildētājai, jo tā nav šīs vienošanās dalībnieks un nav pievienojusies šim darījumam.

Prasītāja, ceļot un uzturot prasību, ir atsaukusies uz Civillikuma normām, kas nosaka zaudējumu atlīdzināšanas pienākumu. Līdz ar to prasītājai būtu jāpierāda zaudējumu esība, ko prasītāja nav izdarījusi. Atsaucoties uz Civillikuma 927. pantu, norādīja, ka nomas objekta īpašnieks ir SIA "RER-Termināls", kura gan saņēma no atbildētājas visus maksājumus, gan ieguvusi no atbildētājas nomātās telpas, neizvirzot nekādas pretenzijas. Pārstāves ieskatā tas liecina par to, ka zaudējumi nav nodarīti.

Bez tā, izteica viedokli, ka prasītājai vispār nav prasījuma tiesības, jo tā nav nomas objekta īpašniece un tai nav radušies zaudējumi.

[5.2] Prasītājas pārstāve prasību uzturēja uz tajā norādītajiem pamatiem, bet apelācijas sūdzību uzskatīja par nepamatotu.

Papildus paskaidroja, ka atbildētājai bija labi zināms par vienošanos starp prasītāju un SIA "RER-Termināls" (attiecībā uz maksājumu saņemšanu) un tā ir piekritusi veikt šādus maksājumus, ko apstiprina lietā esošie pierādījumi.

Motīvu daļa

[6] Noklausījusies tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus un izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, Civillietu tiesas kolēģija, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu un 430. panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

[7] Lietā nav strīda par šādiem apstākļiem.

[7.1] 2011. gada 24. novembrī starp prasītāju kā iznomātāju un atbildētāju kā nomnieku tika noslēgts nomas līgums Nr. /numurs/ (ar vairākiem grozījumiem laika posmā no 2011. gada 1. decembra līdz 2015. gada 20. jūlijam). Ar šo nomas līgumu prasītāja ir iznomājusi atbildētājai telpas un aprīkojumu, kas atrodas /adrese 1/, un /adrese 2/. Līgums ir noslēgts uz laiku no 2011. gada 1. decembra līdz 2021. gada 1. decembrim. nomas līgums zemesgrāmatā netika ierakstīts.

Īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese 1/, 2016. gada 16. augustā nostiprinātas SIA "RER-Termināls"; prasītājas īpašuma tiesības izbeigušās. Atbildētājai iznomātās ražošanas telpas saistītas ar zemes īpašumu /adrese 1/.

Nekustamo īpašumu /adrese 1/, un ar to saistītu dokumentāciju SIA "RER-Termināls" ir pieņēmusi 2017. gada 10. martā, par ko norādītajā datumā sastādīts pieņemšanas un nodošanas akts.

[7.2] SIA "RER-Termināls" 2016. gada 16. augustā ieguvusi īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese 1/ un 2016. gada 24. augustā – uz nekustamo īpašumu /adrese 2/.

[7.3] 2016. gada 8. augustā prasītāja un SIA "RER-Termināls" noslēgušas vienošanos (turpmāk arī – Vienošanās), saskaņā ar kuru Nekustamie īpašumi tiek nodoti SIA "RER-Termināls" 2016. gada 30. septembrī.

[7.4] 2016. gada 26. augustā prasītāja rakstveidā vērsusies pie atbildētājas, norādot uz īpašuma tiesību pāreju SIA "RER-Termināls" un uz to, ka Nomas līguma izbeigšanas termiņš ir 2016. gada 30. septembris. Vienlaikus prasītāja norāda, ka turpmākos nomas līgumattiecību nodibināšanas jautājumos jāvēršas pie SIA "RER-Termināls".

[7.5] 2016. gada 30. septembrī prasītāja un SIA "RER-Termināls" noslēgušas vienošanos Nr. 2 (turpmāk arī – Vienošanās Nr. 2), saskaņā ar kuru tiek pārcelts nekustamā īpašuma nodošanas termiņš SIA "RER-Termināls" uz laiku līdz 2016. gada 1. novembrim. Vienlaikus prasītājai tika uzdots

turpināt piedzīt no atbildētājas nomas maksu par telpu un aprīkojuma lietošanu, kā arī maksas par elektroenerģijas piegādi un elektrotīklu apkalpošanu Nomas līguma ietvaros vai nu līdz nomas līguma noslēgšanai starp atbildētāju un SIA "RER-Terminmāls" vai līdz Nomas līguma izbeigšanai un telpu un aprīkojuma pilnīgai atbrīvošanai.

[7.6] 2016. gada 21. decembrī prasītāja vērsusies pie atbildētājas ar vēstuli, kurā paziņoja, ka tiek grozīts 2016. gada 26. augusta Nomas līguma uzteikums (sk. šī sprieduma 7.4. punktu) un ka Nomas līgums tiek izbeigts 2017. gada 5. martā.

Savukārt ar 2016. gada 30. decembra vēstuli atbildētāja lūgusi SIA "RER-Terminmāls" (kā Nekustamo īpašuma īpašnieci) 5 dienu laikā sniegt piekrišanu, ka telpu un aprīkojuma nomas maksu un maksu par patērēto elektroenerģiju atbildētāja maksā prasītājai pēc iesniegtajiem rēķiniem. Vēstulē ir uzsvērts, ka, ja noteiktajā termiņā atbilde netiks saņemta, tiks uzskatīts, ka SIA "RER-Terminmāls" klusējot deva savu piekrišanu.

[7.7] Atbildētāja telpas turpināja lietot līdz 2017. gada 10. martam, kad ar telpu pieņemšanas-nodošanas aktu tās tika nodotas SIA "RER-Terminmāls".

[8] Starp pusēm strīds ir par to, vai prasītājai kā iznomātājai bija tiesības pieprasīt un saņemt nomas maksu par iznomātajiem Nekustamajiem īpašumiem un aprīkojumu laikā no 2016. gada 1. novembra līdz 2017. gada 5. martam – kā konstatējusi pirmās instances tiesa.

[9] Pirmo paziņojumu par Nomas līguma vienpusēju izbeigšanu prasītāja nosūtījusi atbildētājai 2016. gada 26. augustā, nosakot līguma izbeigšanas termiņu 2016. gada 30. septembris. Savukārt 2016. gada 21. decembrī prasītāja ir paziņojusi, ka Nomas līguma termiņš izbeigsies 2017. gada 5. martā. Līdz ar to tiesas kolēģijai secīgi jānoskaidro vairāki apstākļi, kuriem ir izšķiroša nozīme strīda atrisināšanai.

Vispirms jādod atbilde uz jautājumu, vai Nomas līgums bija spēkā esošs laika posmā no 2016. gada 30. septembra līdz 2017. gada 5. martam.

Otrkārt, ja tiks secināts, ka Nomas līgums bija spēkā esošs, tad jānosaka, kurš subjekts – prasītāja vai SIA "RER-Terminmāls" – ir bijis šī darījuma puse (iznomātājs).

Visbeidzot, treškārt, ja tiks nodibināts, ka iznomātājs pēc 2016. gada 30. septembra bija SIA "RER-Terminmāls", noskaidrojams, kāda rakstura tiesiskās attiecības pastāvēja starp prasītāju un SIA "RER-Terminmāls" šajā laika posmā un vai šīs attiecības ļāva un ļauj prasītājai pieprasīt no atbildētājas nomas maksu un citus no Nomas līguma izrietošos maksājumus par strīdus periodu.

[9.1] Saskaņā ar Civillikuma 2168. panta 2. punktu nomas līgums izbeidzas pats no sevis arī pirms termiņa notecējuma, kad izbeidzas tiesība, kas iznomātājam piederējusi uz līguma priekšmetu. Savukārt Civillikuma 2174. pants noteic: kad iznomātājs nomas priekšmetu atsavina, ieguvējam jāievēro nomas līgums tikai tad, ja tas ierakstīts zemes grāmatās (2126.p.). Ja ieguvējs uzteic līgumu, kas nav ierakstīts zemes grāmatās, tad iznomātājam jāatlīdzina nomniekam visi zaudējumi, kādi viņam nodarīti ar līguma priekšlaicīgu izbeigšanu; ieguvējam tādā gadījumā jādod nomniekam piemērots laiks nomas priekšmeta atdošanai.

Senāts, atsaucoties uz pirmskara juridisko literatūru, norādījis, ka ar nomas priekšmeta atsavināšanu nomas līgums netiek atzīts par izbeigušos, tā izbeigšanās ir atkarīga no jaunā ieguvēja gribas. Lai tiktu izbeigts īres līgums, nepieciešams jaunā ieguvēja uzteikums īrniekam. Ja jaunais ieguvējs nevēlas nomas līguma turpmāku darbību, viņam ir jāpaziņo nomniekam par uzteikumu (sk. *Senāta 2020. gada 30. marta sprieduma lietā Nr. SKC-20/2020, ECLI:LV:AT:2020:0330.C30616113.6.S, 8.1. punktu*).

Savukārt mūsdienu tiesību doktrīnā norādīts, ka, ja nomas līgums nav nostiprināts zemesgrāmatā, tad jaunais īpašnieks var to uzteikt (sk. *Torgāns K. Saistību tiesības. Otrais papildinātais izdevums. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2018, 341. lpp.*).

Tas nozīmē, ka gadījumos, kad tiek atsavināts nomas priekšmets, tad zemesgrāmatā neierakstīts nomas līgums neizbeidzas – tas izbeidzas tikai tad, ja ieguvējs to ir uzteicis.

Starp pusēm nepastāv strīds, ka Nomas līgums zemesgrāmatā nekad nebija ierakstīts.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 476. panta pirmajai daļai likuma tulkojums, kas izteikts kasācijas instances tiesas spriedumā, ir obligāts tiesai, kas šo lietu izskata no jauna.

[9.1.1] Senāta spriedumā šajā lietā norādīts, ka pārsvarā ar brīdi, kad iznomātājs atsavina sev piederošo īpašumu, viņam vienlaikus zūd arī lietošanas tiesības. Tieši šī iemesla dēļ Civillikuma 2174. pants paredz jaunā ieguvēja tiesības iestāties nomas tiesiskajās attiecībās, kas atbilstoši Civillikuma 2168. panta 2. punktam starp iepriekšējo īpašnieku (iznomātāju) un nomnieku beigušas pastāvēt, jo iznomātājam zudušas tiesības uz nomas objektu

Tas nozīmē, ka no Civillikuma 2174. panta un iepriekš norādītajām judikatūras atziņām izriet, ka, mainoties nomas priekšmeta īpašniekam, ieguvējs kļūst par nomas līguma dalībnieku. Par to liecina fakts, ka pēc īpašuma tiesību iegūšanas viņam rodas tiesības (bet, ja līgums ierakstīts zemesgrāmatā, tad – pienākums) turpināt nomas līgumu vai arī tiesības uzteikt zemesgrāmatā neierakstītu nomas līgumu. Minēto apstiprina arī Civillikuma 927. pants, saskaņā ar kuru īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t. i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību.

[9.1.2] Vienlaikus Civillikuma 2115. pantā ir noteikts, ka lietas iznomātājam vai izīrētājam nav jābūt tās īpašniekam; turpretim iznomāt vai izīrēt var katrs, kam pieder lietošanas tiesība.

Līdz ar to iznomāt lietu ir tiesīgs ne tikai tās īpašnieks, bet arī jebkura persona, kam pieder tiesības šo lietu lietot, kā norādīts Senāta spriedumā šajā lietā.

[9.1.2.1] Noslēdzot Vienošanos, SIA "RER-Terminmāls" un prasītāja konstatējušas, ka, neskatoties uz īpašuma tiesību pāreju, abām vienošanās pusēm nepieciešams laiks: prasītājai – lai izbeigtu trīs spēkā esošus nomas līgumus, bet SIA "RER-Terminmāls" – lai ar esošiem vai potenciāliem nomniekiem noslēgtu jaunus nomas līgumus. Tādējādi prasītāja un SIA "RER-Terminmāls" vienojās, ka Nekustamo īpašumu nodošana notiks 2016. gada 30. septembrī, bet prasītāja ir tiesīga pieņemt nomas maksu no iepriekšējiem nomniekiem.

Savukārt, parakstot Vienošanos Nr. 2 (2016. gada 30. septembrī), tās dalībnieces konstatējušas, ka atbildētāja līdz 2016. gada 1. oktobrim nav noslēgusi jaunu nomas līgumu ar SIA "RER-Terminmāls" un nav atbrīvojusi Nekustamos īpašumus. Savukārt SIA "RER-Terminmāls" nolēmusi pagarināt iepriekš norādīto termiņu līdz 2016. gada 1. novembrim. Ņemot vērā minēto, darījuma puses vienojās pārcelt SIA "RER-Terminmāls" piederošo Nekustamo īpašumu nodošanas datumu uz laiku ne vēlāk par 2016. gada 1. novembri.

Turklāt Vienošanās Nr. 2 2. punkts paredz: gadījumā, ja atbildētāja līdz 2016. gada 1. novembrim neiestāsies nomas līgumattiecībās ar SIA "RER-Terminmāls", bet arī neatbrīvos lietošanā esošas telpas un aprīkojumu, prasītājai tiek uzdots nokārtot līgumiskās attiecības ar savu nomnieku (atbildētāju) ar nolūku vienpusēji un pirms termiņa izbeigt Nomas līgumu, ievērojot tajā paredzētus izbeigšanas noteikumus.

No minētā Vienošanās Nr. 2 punkta izriet vairāki svarīgi fakti, kuriem ir būtiska nozīme strīda izšķiršanai.

Pirmkārt, gan prasītāja, gan SIA "RER-Terminmāls" atzinušas, ka Nomas līgums uz vienošanās Nr. 2 parakstīšanas dienu (2016. gada 30. septembris) ir spēkā esošs. Otrkārt, vienošanās dalībnieki vienojās, ka laika posmā līdz 2016. gada 1. novembrim SIA "RER-Terminmāls" un atbildētājai būtu jānoslēdz jauns nomas līgums. Treškārt, ja līdz minētajam datumam jauns nomas līgums netiek noslēgts, tad prasītājai tiek uzdots vienpusēji izbeigt Nomas līgumu.

[9.1.2.2] Saskaņā ar Civillikuma 992. pantu nekustamā īpašuma nodošana, to atsavinot, nav nepieciešama. Tomēr, kā atzīts juridiskajā literatūrā, šī norma nenozīmē, ka nekustamā īpašuma reālai nodošanai jeb "varā ņemšanai" nebūtu nekādas nozīmes (sk. *A.Grūtups, E.Kalniņš. Civillikuma komentāri. Trešā daļa. Lietu tiesības. Īpašums. Otrais papildinātais izdevums. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2002, 119. lpp.*).

Ieraksts zemesgrāmatā kā publiski ticams (Zemesgrāmatu likuma 1. pants) ir saistošs trešajām personām, kuras nav darījuma dalībnieces, savukārt īpašuma nodošanas fakts (no atsavinātāja ieguvējam) apliecina tā darījuma izpildi, ar kuru nekustamais īpašums ir atsavināts.

Šajā gadījumā, analizējot Vienošanās un Vienošanās Nr. 2 saturu, tiesas kolēģija nonāk pie secinājuma, ka, neskatoties uz īpašuma tiesību pāreju, prasītāja ir saglabājusi Nekustamo īpašumu lietošanas tiesības, par ko liecina pušu noteiktie datumi, kuros notiks Nekustamo īpašumu nodošana (sākotnēji – 2016. gada 30. septembrī, vēlāk – līdz 2016. gada 1. novembrim, faktiski – 2017. gada 10. martā, kad prasītāja un SIA "RER-Termināls" parakstīja pieņemšanas un nodošanas aktu).

Tādējādi, lai gan parasti ieguvējs kļūst par nomas līguma dalībnieku īpašuma tiesību iegūšanas brīdī (sk. šī sprieduma 9.1.1. punktu), tomēr šajā konkrētajā gadījumā prasītāja saglabāja iznomātāja statusu (Nomas līguma kontekstā), jo tai līdz pat 2017. gada 10. martam saglabājās lietošanas tiesības, kam par pamatu bija Vienošanās un Vienošanās Nr. 2 noteikumi.

Tādējādi secināms, ka Nomas līgums saglabāja juridisko spēku, un tieši prasītāja bija apveltīta ar visām no Nomas līguma izrietošām tiesībām, tai skaitā arī prasīt un saņemt nomas maksu un citus no Nomas līguma izrietošos maksājumus, kā tas tika pielīgts Vienošanās un Vienošanās Nr. 2.

[9.1.2.3] Kā tika norādīts iepriekš (sk. šī sprieduma 7.4. punktu), 2016. gada 26. augustā prasītāja paziņojusi atbildētājai, ka Nomas līguma izbeigšanas termiņš ir 2016. gada 30. septembris sakarā ar Nekustamo īpašumu atsavināšanu SIA "RER-Termināls".

Šāda prasītāja rīcība ir vērtējama nevis kā vienpusējā atkāpšanās no Nomas līguma, bet gan kā paziņojums par Nomas līguma izbeigšanos "pats no sevis" sakarā ar nomas priekšmeta īpašnieka maiņu.

Vēlāk, pēc Vienošanās un Vienošanās Nr. 2 noslēgšanas, prasītāja 2016. gada 21. decembrī informējusi atbildētāju, ka tiek grozīts 2016. gada 26. augusta nomas līguma uzteikums un ka Nomas līgums tiek izbeigts 2017. gada 5. martā. Lai gan atbildētājai informatīvajā vēstulē ir lietots vārds "uzteikums", tas nemaina informācijas sniegšanas cēloni (Nomas līguma izbeigšanas fakts). Pirmkārt, prasītāja nekad nav atsaukusies uz kādu no Nomas līgumā pielīgtajām tiesībām vienpusēji atkāpties no tā. Otrkārt, grozot līguma izbeigšanas datumu, prasītāja nav grozījusi šīs izbeigšanas motīvus.

Tādējādi ir pamats izdarīt secinājumu, ka Nomas līgums, neskatoties uz prasītājas paziņojumu par tā vienpusēju izbeigšanu no 2016. gada 30. septembra, arī pēc šī datuma saglabāja savu juridisko spēku.

[9.1.3] Ņemot vērā minēto, tiesas kolēģija uzskata, ka, saglabājot iznomātāja statusu, prasītāja bija tiesīga saņemt nomas maksas maksājumus un citus no Nomas līguma izrietošos maksājumus no atbildētājas.

[9.2] Atbilstoši Senāta sprieduma šajā lietā 6. punktā norādītajam, nesniedzot vērtējumu tam, kāda rakstura tiesiskās attiecības tika nodibinātas starp līdzējiem (prasītāju un SIA "RER-Termināls"), apelācijas instances tiesa šiem pierādījumiem nav piešķīrusi nekādu tiesisku nozīmi tā apsvēruma dēļ, ka atbildētājai (šajā gadījumā – parādniekam) nav saistoša starp citām personām noslēgta vienošanās.

Kā tika norādīts iepriekš, saskaņā ar Vienošanās 2. punktu līdz 2016. gada 30. septembrim prasītāja bija tiesīga pieņemt nomas maksu no iepriekšējiem nomniekiem par Nekustamo īpašumu sastāvā esošo telpu un zemes faktisko lietojumu.

Savukārt Vienošanās Nr. 2 3. punktā paredzēts, ka prasītājai tiek uzdots turpināt piedzīt no atbildētājas nomas maksu par telpu un aprīkojuma lietošanu, kā arī maksu par elektroenerģijas piegādi un elektrotīklu apkalpošanu vai nu līdz jauna nomas līguma noslēgšanai ar atbildētāju, vai arī līdz Nomas līguma izbeigšanai un telpu un aprīkojuma pilnīgai atbrīvošanai.

Tiesas kolēģija piekrīt atbildētājas pārstāvja norādītajam, ka šajā gadījumā nav pamata konstatēt cesijas tiesisko attiecību rašanos starp prasītāju un SIA "RER-Termināls" saistībā ar to maksājumu saņemšanu, kas izriet no Nomas līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 1793. panta 3. punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pamata, vai labprātīgi.

No minētā izriet, ka cesija ir prasījuma pāreja no viena kreditora uz citu, turklāt uz cesionāru pāriet tikai prasījuma tiesība, bet ne tā līgumiskā attiecība, no kuras šī tiesība izriet (sk. Civillikuma 1800. pantu).

Tātad, lai izdarītu secinājumu, ka ir notikusi prasījuma cesija, jākonstatē, pirmkārt, ka tā šis prasījums pirms cesijas piederējis cedentam un, otrkārt, ka tas ir pārgājis cesionāram.

Kā tika konstatēts iepriekš, prasītāja saglabāja iznomātāja statusu Nomas līguma ietvaros arī pēc Nekustamo īpašumu atsavināšanas, un šādu statusu ir zaudējusi vien pēc faktiskās lietošanas tiesību nodošanas SIA "RER-Termināls". Tas nozīmē, ka, parakstot Vienošanos un Vienošanos Nr. 2 un paredzot to, ka maksājumi, kas izriet no Nomas līguma, veicami prasītājai, gan prasītāja, gan SIA "RER-Termināls" faktiski vienīgi apstiprinājuši jau nodibinātās un pastāvošās tiesiskās attiecības starp prasītāju un atbildētāju un no šīm attiecībām izrietošo saistību esību.

Līdz ar to izskatāmajā lietā vairs nav nozīmes tam, kādas tiesiskās attiecības izveidojās starp prasītāju un SIA "RER-Termināls" (cesija, pilnvarojums u.t.t) pēc Nekustamo īpašumu atsavināšanas, jo, neskatoties uz īpašuma tiesību pāreju, prasītāja saglabāja prasījuma tiesības uz saistību izpildi, kas izriet no Nomas līguma.

Šādu tiesību atvēlējumu prasītājai piešķīra nomas objekta jaunais īpašnieks un šī situācija nekādā veidā nepasliktināja atbildētājas kā nomnieces tiesības. Tieši pretēji – nomnieks varēja turpināt lietot nomas objektu ar tiem pašiem noteikumiem, ko paredzēja nomas līgums.

[10] Civilprocesa likuma 192. pants noteic, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

[10.1] Prasītāja materiāltiesisks prasījums, kura likumību un pamatotību pārbauda tiesa, izskatot lietu pēc būtības, ir prasības priekšmets. Tas prasītājam vienmēr ir jānorāda, ceļot prasību, lai aizstāvētu savas aizskartās vai apstrīdētas tiesības (Civilprocesa likuma 128. panta otrās daļas 6. punkts). Savukārt prasības pamatu veido apstākļi, uz kuriem prasītājs pamato savu prasījumu (128. panta otrās daļas 5. punkts). Apstākļi, kas veido prasības pamatu, ir juridiskie fakti, ar kuriem tiesību normas hipotēze saista strīda pušu materiāltiesiskās attiecības esamību, grozīšanos vai izbeigšanos (sk. *Senāta 2020. gada 12. marta sprieduma lietā Nr. SKC-189/2020, ECLI:LV:AT:2020:0312.C68278418.8.S, 6.7. punktu*).

Turklāt tiesību doktrīnā ir norādīts: tā kā, ceļot prasību, prasītājs cenšas atjaunot savas aizskartās tiesības vai panākt no atbildētāja apstrīdēto tiesību atzīšanu, prasītājam jāpierāda: 1) prasības aktīvais pamats, t. i., ka viņam piemīt tās tiesības, kuru aizstāvēšanu viņš lūdz; 2) prasības pasīvais pamats, t. i., ka šīs viņa tiesības aizskartas vai ka atbildētājs šo tiesību realizēšanai liek šķēršļus, kādēļ viņam vajadzīga aizsardzība (sk. *V. Bukovskis. Civīlprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933, 341. lpp.*).

[10.2] Prasības pieteikumā prasītāja ir norādījusi, ka atbildētāja, atsakoties atbrīvot iznomāto nekustamo īpašumu, turpinot to lietot bez tiesiska pamata un nemaksājot nomas maksu, ar savām darbībām prasītājai ir nodarījusi zaudējumus nesaņemtās nomas maksas veidā par faktisko nomas telpu un aprīkojuma lietošanu, tai skaitā par patērēto elektroenerģiju, no 2016. gada 1. novembra līdz 2017. gada 6. martam (sk. prasības pieteikuma 25. punktu, šī sprieduma 1.3. punktu).

Savukārt gan paskaidrojumos uz celto prasību, gan apelācijas sūdzībā, gan apelācijas tiesas sēdē sniegtajos paskaidrojumos atbildētāja un tās

pārstāve konsekventi apgalvoja, ka prasītājas rīcība un prasības pieteikumā norādītie fakti ir pretrunīgi: no vienas puses prasītāja apgalvo, ka prasības summa ir parāds, no otras puses – ka tie ir zaudējumi.

Līdz ar to tiesai ir jānosaka, kāds izskatāmajā lietā ir prasības priekšmets un jānodibina, vai ir pamats šādu prasību apmierināt.

[10.3] Nav šaubu un lietā par to nepastāv strīds, ka laika posmā, par kuru tiek lūgts piedzīt zaudējumu atlīdzību (par faktisko nomas telpu un aprīkojuma lietošanu, tai skaitā par patērēto elektroenerģiju – kā norāda prasītāja), atbildētāja ir lietojusi nomas priekšmetu (Nekustamos īpašumus un aprīkojumu), kā arī Nekustamajos īpašumos patērējusi elektroenerģiju. Tāpat lietā netiek apstrīdēts, ka atbildētāja par šo lietošanu un elektroenerģijas patēriņu prasītājai nav maksājusi, lai gan bija saņēmusi prasītājas rēķinus.

Tādējādi tiesas kolēģija secina, ka atbildētāja minētās darbības veikusi bez atlīdzības, jo tās veiktie maksājumi SIA "RER-Termināls" tika atmaksāti atpakaļ. Nav nekādu šaubu, ka civiltiesiskajās attiecībās pastāvošais pušu privātautonomijas princips ļauj pašiem tiesību subjektiem izvēlēties ne tikai to, vai stāties savstarpējās tiesiskajās attiecībās, bet arī brīvi noteikt šo attiecību raksturu, ja vien tas nav pretrunā ar likuma pavēlošām vai aizliedzošām normām. Līdz ar to svešas lietas lietošanas kontekstā puses var panākt vienošanos par šādas lietošanas bezatlīdzības raksturu (piemēram, patapinājums). Tomēr neviena no pusēm šajā lietā nekad nav apgalvojusi, ka tās abas vai vismaz viena no tām būtu vēlējušās nodibināt šādu bezatlīdzības lietošanu. Arī lietā esošie rakstveida pierādījumi apliecina pretējo – gan prasītāja, gan atbildētāja veikušas darbības, kas liecina par to nodomu nodot lietošanā (prasītāja, SIA "RER-Termināls") un saņemt lietošanā (atbildētāja) Nekustamos īpašumus par samaksu.

Ievērojot minēto, jāpiekrīt prasības pieteikumā norādītajam, ka, nesaņemot nomas maksu un maksu par patērēto elektroenerģiju, prasītājai kā iznomātājam radušies zaudējumi. Tas izriet no Civillikuma 1770. panta, kurā noteikts, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums jeb, kā norādīts juridiskajā literatūrā, jebkādu mantas samazinājumu, zudumu vai bojājumu, kā arī peļņas atrāvumu, papildu izdevumus un citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas (sk. *K. Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 238.lpp.*).

Nav šaubu, ka šajā gadījumā zaudējumi izriet nevis no neatļautās darbības (delikta), bet gan no līgumiskās saistības neizpildes, tomēr arī šāda veida zaudējumi ir jāatlīdzina, kā to paredz Civillikuma 1785. pants. Turklāt arī tiesību teorijā norādīts, ka līgumiskā civiltiesiskā atbildība ir atbildība par līguma saistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi, bet galvenais līgumiskās atbildības līdzeklis ir to zaudējumu atlīdzināšana, kas radušies no līgumpārkāpuma (sk. *A. Bitāns. Civiltiesiskā atbildība un tās veidi. – Rīga: Izdevniecība AGB ®, 1997, 91., 98.lpp.*)

Ņemot vērā minēto, tiesas kolēģija atzīst, ka prasības priekšmets šajā gadījumā ir zaudējumu atlīdzība, un šādi zaudējumi izriet no līgumisko saistību pārkāpšanas.

[11] Saskaņā ar Civillikuma 1779. pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Savukārt Civillikuma 1779.[1] pantā noteikts, ka zaudējumu nodarītājs atlīdzina zaudējumus tādā apmērā, kādu varēja saprātīgi paredzēt darījuma noslēgšanas laikā kā neizpildīšanas sagaidāmās sekas, ja vien neizpildīšana nav notikusi ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ.

Tiesību doktrīnā ir atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojuma darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (sk. *K. Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209. lpp.*).

[11.1] Apstākļos, kad strīdus laika posmā Nomas līgums bija spēkā esošs un saistošs tā dalībniekiem (prasītājai un atbildētājai), tiesas kolēģija atzīst, ka atbildētājai bija jāpilda ar Nomas līgumu uzņemtās saistības, savlaicīgi apmaksājot nomas maksu un veicot komunālo pakalpojumu un visus pārējos maksājumus saskaņā ar līguma noteikumiem (Nomas līguma 2.6. punkts).

Savukārt, neveicot šos maksājumus prasītājai, atbildētāja pieļāvusi prettiesisku rīcību, jo rīkojusies pretēji Civillikuma 1587. pantā noteiktajam *pacta sunt servanda* principam (tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma).

[11.2] Ceļot prasību par zaudējumu atlīdzības piedziņu, prasītājas pienākums ir pierādīt ne tikai zaudējumu esamību, bet arī to apmēru, jo, kā norādīts judikatūrā, no prasītāja puses ir nepietiekami norādīt tikai uz zaudējumu apmēru [..], bet ir jāpierāda to esamība prasības pieteikumā norādītajā apmērā (sk. *Augstākās tiesas Senāta 2013. gada 21. novembra sprieduma lietā Nr. SKC-0430-13 (C33460010) 4.2. punktu*).

Tas, ka prasītājai ir nodarīti zaudējumi, tika konstatēts iepriekš (sk. šī sprieduma 10.3. punktu). Tiesas kolēģija uzskata, ka arī zaudējumu apmēru prasītāja ir pierādījusi ar šādiem lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

No lietas materiāliem (ņemot vērā arī prasības pieteikuma precizējumos norādīto) redzams, ka strīdus laika posmā prasītāja ir izrakstījusi atbildētājai šādus rēķinus nomas maksas, maksas par elektroenerģijas piegādi un elektrotīklu apkalpošanu:

1) 2016. gada 1. decembrī rēķinu Nr. 291 par telpu un aprīkojuma nomu (par 2016. gada novembri). Rēķina summa ir 3456,26 EUR;
2) 2016. gada 31. decembrī rēķinu Nr. 308 par telpu un aprīkojuma nomu (par 2016. gada decembri).Rēķina summa ir 3456,26 EUR;
3) 2016. gada 31. janvārī rēķinu Nr. 16 par telpu un aprīkojuma nomu (par 2017. gada janvāri).Rēķina summa ir 3456,26 EUR;
4) 2017. gada 28. februārī rēķinu Nr. 30 par telpu un aprīkojuma nomu (par laika posmu no 2017. gada 1. februāra līdz 2017. gada 6. martam). Rēķina summa ir 4 25,20 EUR.

Tādējādi kopējā iepriekš norādīto rēķinu summa ir 14 493,98 EUR.

Civillikuma 1838. pantā noteikts, ka samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētāja nav iesniegusi tiesā pierādījumus, ka norādītos rēķinus būtu pilnībā vai daļēji apmaksājusi.

Atbilstoši Civillikuma 1812. pantam saistības izpildījums ir spēkā tikai tad, ja to izdarījusi un saņēmusi īstā persona īstā vietā, īstā laikā un pienācīgā kārtā.

Tādējādi fakts, ka nomas maksu un maksu elektroenerģijas piegādi un elektrotīklu apkalpošanu atbildētāja maksājusi SIA "RER-Termināls" (un vēlāk saņēmusi to atpakaļ) neliecina par to, ka atbildētāja ir izpildījusi no Nomas līguma izrietošās saistības, jo šāds izpildījums nav dots īstajai personai.

Savukārt apelācijas sūdzībā norādītais arguments (prasītājas valdes loceklis Šestakovs vienlaicīgi bija arī SIA "RER-Termināls" valdes loceklis, kurš labi pārzināja visu situāciju) ir nepamatots. Lai gan prasītāja un SIA "RER-Termināls" ir saistītās personas (likuma "Par nodokļiem un nodevām" 1. panta 18. punkta izpratnē) un to izpildinstitūciju sastāvā ir viena un tā pati fiziska persona, tomēr tās ir divas juridiski nošķiramas kapitālsabiedrības, tātad, divi dažādi tiesību subjekti. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka samaksa, kas veikta vienai kapitālsabiedrībai, ir uzskatāma par pienācīgi izpildītām saistībām pret otru kapitālsabiedrību.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, ir pamats uzskatīt, ka prasītāja ir pierādījusi zaudējumu esību un to apmēru 14 493,98 EUR.

[11.3] Cēloņsakarība izpaužas tādējādi, ka viena parādība noteiktos apstākļos likumsakarīgi rada citu nepieciešamu parādību (sk. *Autoru kolektīvs. Juridisko terminu vārdnīca. – Rīga: "Nordik", 1998, 43. lpp.*). Zaudējumu atlīdzības kontekstā cēloniskais sakars konstatējams, ja zaudējumu rašanās ir prettiesiskas rīcības tiešās sekas.

Šajā gadījumā konstatējams, ka tieši atbildētājas prettiesiska rīcība, bez likumīga pamata neveicot Nomas līgumā paredzētos maksājumus, ir izraisījusi zaudējumu nodarīšanu prasītājai šī sprieduma 11.2. punktā norādītajā apmērā.

Proti, nesaņemot Nomas līgumā paredzētos maksājumus, prasītājai tika liegts saņemt mantiski novērtējamu labumu – ienākumus no Nekustamo īpašumu iznomāšanas un samaksu par elektroenerģiju un elektrotīklu apkalpošanu.

[11.4] Apkopojot šī sprieduma 11. punktā (ar apakšpunktiem) konstatēto, tiesas kolēģija secina, ka ir iestājušies visi priekšnoteikumi zaudējumu atlīdzības piedziņai, līdz ar ko prasība ir pamatota un apmierināma daļā par zaudējumu atlīdzības piedziņu 14 493,98 EUR apmērā.

[12] Nomas līguma 6.5. punktā noteikts, ka par šajā līgumā noteikto jebkura maksājuma kavējumu nomniekam tiek aprēķināts līgumsods 0,1 % apmērā no laikā nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu. Soda sankciju nemaksāšana neatbrīvo puses no saistību izpildes.

Par Nomas līgumā paredzēto maksājumu neveikšanu līgumā paredzētajā termiņā prasītāja, atbilstoši minētajam līguma noteikumam, ir aprēķinājusi līgumsodu 256,25 EUR, par ko 2017. gada 28. februārī atbildētājai tika izrakstīts rēķins Nr. 31.

Atbildētāja nav cēlusi iebildumus par līgumsoda aprēķinu un tā summu, nav iesniegusi pierādījumus, ka līgumsods ir samaksāts. Vienīgais atbildētājas iebildums par līgumsoda aprēķinu balstīts uz to, ka Nomas līgums uz rēķina izrakstīšanas brīdi jau bija izbeigts. Tomēr, kā norādīts iepriekš spriedumā, Nomas līgums šajā laika posmā bija spēkā esošs un saistošs, līdz ar ko atbildētāja nav atbrīvojama no piešķirtā līgumsoda samaksas pienākuma.

Līdz ar to arī prasība daļā par līgumsoda 256,25 EUR piedziņu ir pamatota un apmierināma.

[13] Ievērojot šajā spriedumā norādīto, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi novērtējusi lietā esošos pierādījumus, piemērojusi atbilstošās tiesību normas, līdz ar ko pamatoti apmierinājusi prasību.

[14] Civilprocesa likuma 193. panta sestajā daļā noteikts, ka sprieduma rezolutīvajā daļā tiesai jānorāda kam un kādā apmērā maksājami tiesāšanās izdevumi. Tas nozīmē, ka arī sprieduma motīvu daļā jānorāda argumenti kopsakarā ar tiesību normām, pamatojoties uz kurām tiesa piespriež tiesāšanās izdevumus vienas vai otras puses labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ceļot prasību, prasītāja ir samaksājusi valsts nodevu 771,98 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 EUR.

Lietas izskatīšanas laikā pirmās instances tiesā prasītāja ir samazinājusi prasījuma summu no 14 960,06 EUR uz 14 750,23 EUR.

Ņemot vērā, ka prasība ir apmierināma, no atbildētājas prasītājas labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,27 EUR un daļēji – valsts nodevas maksājums, ņemot vērā uzturēto un apmierināto prasības summu un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta "c" apakšpunktu (14 750,23 EUR – 7114 EUR) x 0,032 + 520 EUR = 764,36 EUR; kopā – 769,63 EUR.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu, Civillikuma 1765. pantu un Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021. gada 15. decembra lēmumu tiesas kolēģijai ir pamats noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt 6 % gadā no visas ar spriedumu piedzītās summas, ar nosacījumu, ka šo likumisko kavējuma procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis piedzītās summas lielumu.

[16] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu prasītājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195., 430., 432., 434. pantu, tiesas kolēģija

nosprieda

apmierināt akciju sabiedrības "RĪGAS ELEKTROMAŠĪNBŪVES RŪPNĪCA" prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "STIKLA SERVISS".

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „STIKLA SERVISS", reģistrācijas numurs 40003509472, par labu akciju sabiedrībai „RĪGAS ELEKTROMAŠĪNBŪVES RŪPNĪCA", reģistrācijas numurs 40003042006, zaudējumu atlīdzību 14 493,98 EUR (četrpadsmit tūkstoši četri simti deviņdesmit trīs *euro* un 98 centi), līgumsodu 256,25 EUR (divi simti piecdesmit seši *euro* un 25 centi), un tiesas izdevumus 769,63 EUR (septiņi simti sešdesmit deviņi *euro* un 63 centi), kopā – 15 519,86 EUR (piecpadsmit tūkstoši pieci simti deviņpadsmit *euro* un 86 centi).

Noteikt, ka piedzītās naudas summas samaksa veicama akciju sabiedrības „RĪGAS ELEKTROMAŠĪNBŪVES RŪPNĪCA" bankas kontā Nr. /konta numurs/, AS "Meridian Trade Bank", kods MULTLV2X.

Noteikt akciju sabiedrībai „RĪGAS ELEKTROMAŠĪNBŪVES RŪPNĪCA" tiesības saņemt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „STIKLA SERVISS" likumiskos procentus 6 % (sešus procentus) gadā no piedzītās naudas summas, nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot parāda summu, par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noteikt sabiedrību ar ierobežotu atbildību "STIKLA SERVISS" termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā.

Tiesnesis I. Grigorjevs

Tiesnese J. Mauliņa

Tiesnese L. Vēbere

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.